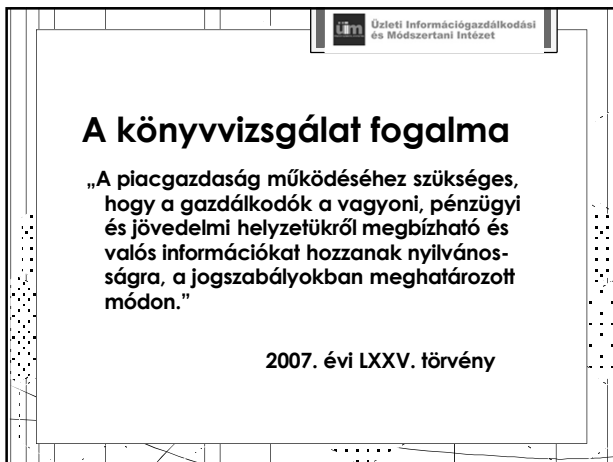

üim
PÉNZÜGY-SZÁMÍTEL-STATISZTIKA

Könyvvizgálat rendszere és számítógépes támogatása

Dr. Kántor Béla

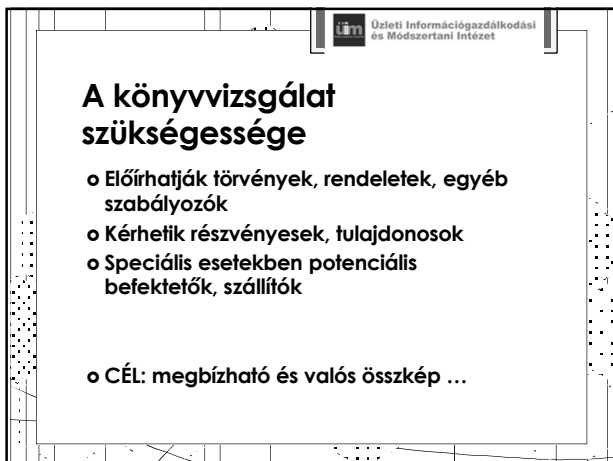

üim Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

A könyvvizgálat fogalma

„A piacgazdaság működéséhez szükséges, hogy a gazdálkodók a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetükről megbízható és valós információkat hozzanak nyilvánosságra, a jogszabályokban meghatározott módon.”

2007. évi LXXV. törvény

üim Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

A könyvvizgálat szükségessége

- o Előírhatják törvények, rendeletek, egyéb szabályozók
- o Kérhetik részvényesek, tulajdonosok
- o Speciális esetekben potenciális befektetők, szállítók

o CÉL: megbízható és valós összkép ...

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

Számviteli törvény (2000. évi C. tv.) 155. §.

- o Nem kötelező a könyvvizsgálat, ha az alábbi két feltétel együttesen teljesül:
 - o az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó éves (éves szintre átszámított) nettó árbevétele nem haladta meg a 200 millió forintot, és
 - o az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában a vállalkozó által átlagosan foglalkoztatottak száma nem haladta meg az 50 főt.

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

Számviteli törvény (2000. évi C. tv.) 155. §.

- o Az előbbi nem alkalmazhatja
 - o az a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, ahol a könyvvizsgálatot jogszabály írja elő,
 - o a takarékszövetkezet,
 - o a konszolidálásba bevont vállalkozás,
 - o a külföldi székhelyű vállalkozás magyarországi fióktelepe,
 - o az a vállalkozó, amelyik a 4. § (4) bekezdése szerint - a megbízható és valós kép érdekében - a kivételes esetben eltér a törvény előírásaitól.

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

Számviteli törvény (2000. évi C. tv.) 2/A §.

- o Az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló törvény hatálya alól e törvény hatálya alá átkerült (visszakerült), jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, valamint korlátlan mögöttes felelősséggel működő egyéni cég által készített beszámolót könyvvizsgálóval kell ellenőriztetni.

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

Számviteli törvény (2000. évi C. tv.) 59. §. És 59/A §.

- o Az értékhelyesbítések megállapításának, elszámolásának szabályszerűségét a könyvvizsgálónak a kötelező könyvvizsgálat keretében ellenőriznie kell.
- o A valós értéken történő értékelés és az azzal kapcsolatos elszámolások szabályszerűségét a könyvvizsgálónak a kötelező könyvvizsgálat keretében ellenőriznie kell.
- o Mindkét esetben: Amennyiben a könyvvizsgálat a 155. § (3) bekezdése alapján nem kötelező, az értékelés felülvizsgálatával független könyvvizsgálót kell megbízni.

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

Számviteli törvény (2000. évi C. tv.) 145. §.

- o a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott éves beszámoló, egyszerűsített éves beszámoló mérlegében szereplő adatokat a 146-149. § szerint kell forintról devizára, devizáról forintra, illetve devizáról más devizára átszámítani. Az átszámítás alapján, annak megfelelően az áttérés napjára vonatkozóan külön mérleget kell készíteni a létesítő okiratban rögzített devizában, illetve forintban, majd ezen - a könyvvizsgáló által hitelesített - külön mérleg alapján kell a könyveket az áttérés napját követő nappal, a létesítő okiratban rögzített devizában, illetve forintban megnyitni.

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

Gazdasági társaságokról szóló törvény (2006. évi IV. tv.) 41. §.

- o kötelező a könyvvizsgáló választása, ha azt törvény a köztulajdon védelme érdekében előírja

Átalakulás - 73. §.

- o A vagyonmérleg-tervezeteket és a vagyonleltár-tervezeteket könyvvizsgálóval ellenőriztetni kell.

o Kötelező részvénytársaságoknál?

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

Helyi önkormányzatokról szóló törvény (1990. évi LXV. tv.) 92/A §.

- o A megyei, a megyei jogú városi, a fővárosi és a fővárosi kerületi önkormányzat képviselő-testülete köteles könyvvizsgálót megbízni
- o A helyi önkormányzat, ha az előző évben a teljesített kiadásainak összege meghaladta a 300 millió forintot és hitelállománnyal rendelkezik vagy hitelt vesz fel, köteles az (1) bekezdésben foglaltakat a hitelfelvétel évétől a hitelförlesztés utolsó évéig bezárólag évente könyvvizsgálóval felülvizsgáltatni és közzétenni.

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Mikor kötelező a könyvvizsgálat?

A biztosítókra és a biztosítási tevékenységről szóló törvény (2003. évi LX. tv.) 149. §.

- o A biztosítónak - a 300 millió forint éves díjbevétel el nem érő biztosító egyesület kivételével - könyvvizsgálót kell választania.

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Megbízható és valós

- o Számviteli elvek maradéktalanul érvényesülnek!
- o A pénzügyi kimutatások és a kapcsolódó kiegészítő melléklet informatívak (biztosítják a megfelelő és elégséges információt a felhasználó számára).
- o Az információk megfelelő szempontok szerint csoportosítottak és összegezték!
- o A pénzügyi kimutatások figyelembe vesznek minden olyan eseményt, amelynek hatása van a vállalkozás eredményességére, illetve a pénzügyi helyzetére, az abban bekövetkezett változásokra!

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Célrendszer

- o **Információ szükséges a gazdálkodó:**
 - o vagyoni,
 - o pénzügyi,
 - o jövedelmi helyzetéről.
- o **Információ felhasználása:**
 - o üzletpolitikai,
 - o nemzetgazdasági.
- o **Információ felhasználás célja:**
 - o Valós, hiteles kép nyújtása, valós tájékoztatás.

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Fogalomrendszer

- o **Speciális ellenőrzési forma, amelyet:**
 - o valós gazdasági igény indokol,
 - o törvény kényszerít ki.
- o **A könyvvizsgáló nem hibát keres, hanem bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy az általa vizsgált információk helyesek, megbízhatóak.**

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Könyvvizsgálat általános alapelvei

- o **Függetlenség**
- o **Etikai alapelvek**
 - o Tisztesség
 - o Tárgyilagosság
 - o Szakmai kompetencia és megfelelő gondosság
 - o Titoktartás
 - o Hivatáshoz méltó magatartás
- o **Könyvvizsgálati standardok betartása**
- o **Szakmai szkepticizmus**

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Függetlenség

- o A függetlenség sérül, ha
 - o Ugyanazon ügyfélnél a könyvelési munkálatokat a könyvvizsgáló, annak hozzátartozója, vagy a közvetlen érdekeltiségébe tartozó vállalkozás látja el
 - o A konszolidációs körbe tartozó vállalkozás könyvvizsgálója látja el az összevont beszámoló könyvvizsgálatát
 - o A könyvvizsgáló közeli hozzátartozója adósa, hitelezője, kezeze a vizsgált társaságnak vagy a társaság vezető tisztviselőjének

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

- o Három éven belül hitelesítette a vállalkozás átalakulási vagyonmérlegét, illetve vagyonmérleg tervezetét
- o Olyan társaságnak vállalt beszámoló auditálást, ahol már van erre egy érvényes szerződéssel rendelkező könyvvizsgáló
- o Olyan társaságnak a könyvvizsgálója, aki három éven belül az ő saját vállalkozásának volt a könyvvizsgálója
- o Felügyelő bizottsági tisztviséget lát el az adott vállalkozásban, vagy a vezető tisztviselővel közeli hozzátartozói kapcsolatban áll

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Tisztesség

- o Büntetlen előélet
- o Korruptiótól mentes
- o Fedhetetlen
- o Lelkiismeretes
- o Befolyásolhatatlan
- o Következetes
- o Őszinte
- o Megbízható és becsületes

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Tárgyilagosság

Ügyféllel szemben

- o Előítéletektől, részrehajlásoktól mentesnek
- o Objektívnek
- o Semlegesnek és
- o Nyitottnak

kell lenni

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Szakmai kompetencia és megfelelő gondosság

- o Naprakész ismeretek
- o Megfelelő szakmai gondosság, alaposág
- o Gyors reagálási képesség
- o Jó rendszerlátás
- o Megfelelő szakmai jártasság, tapasztalat

 Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Titoktartás

- o Az ügyfélről, annak gazdálkodásáról szerzett információkat bizalmasan kell kezelni
- o Az információkat, adatokat meg kell őrizni és megfelelően védani kell ezeket
- o Illetékteleneknek, harmadik félnek átadni nem lehet, csak az ügyfél írásos engedélyével

Hivatáshoz méltó magatartás

- o Bizalom
- o Hírnév
- o Biztos szakmai tudás

Könyvvizsgálati standardok betartása

A könyvvizsgálói munkát mindig a standardok betartása mellett kell elvégezni, amelyek magukba foglalják

- o a könyvvizsgálat alapelveit
- o a követendő eljárásokat, iránymutatásokat

Szakmai szkepticizmus

- o Minden információt, tényt és állítást megfelelő szakmai kétkedéssel kell fogadni
- o Meg kell győződni azok helyességéről
- o Határozott, de nem lekicsinylő viselkedés

 Üzleti Információgazdálkodási
és Módszertani Intézet

Könyvvizsgálati specialitások

- o A vállalkozás bízta meg a könyvvizsgálót
- o A könyvvizsgálónak függetlennek kell lennie
 - etikai szabályok
 - összeférhetlenségi követelmények
- o Behatárolt kört lehet megbízni
 - o kamarai tag könyvvizsgáló
 - o kamaránál nyilvántartásba vett könyvvizsgáló társaság

 Üzleti Információgazdálkodási
és Módszertani Intézet

Könyvvizsgálói feladatok

A/ Szorosan vett könyvvizsgálat

1. Hitelesítési vizsgálatok
2. Véleményezések

B/ Kapcsolt könyvvizsgálati tevékenységek

1. Célvizsgálatok
2. Előrejelzéshez végzett vizsgálatok
3. Konzulensi feladatok

 Üzleti Információgazdálkodási
és Módszertani Intézet

Szorosan vett könyvvizsgálat

- 1. Hitelesítési vizsgálatok**
 - o Beszámoló vizsgálata
 - o Átalakulási vagyონmérleg vizsgálata
 - o Felszámolási zárómérleg vizsgálata
 - o Vagyonértékelés
 - o Apportértékelés
 - o Tájékoztató értékpapír kibocsátáskor
 - o Egyéb
- 2. Véleményezések**
 - o Beszámoló megítélése
 - o Vagyon, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzet elemzése
 - o Tevékenység megítélése
 - o Egyéb

Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Kapcsolt könyvvizsgálói tevékenységek

- 1. Célvizsgálatok**
 - o Befeketések elemzése
 - o Információk valóságának elemzése
 - o „Hova lett a pénz” típusú vizsgálatok
 - o Üzleti terv értékelése
 - o Egyéb
- 2. Előrejelzéshez végzett vizsgálatok**
 - o Kiindulási adatok megbízhatósága
 - o Konkrét számszerűsítés (optimum, hozam, egyéb)
- 3. Konzulensi feladatok**
 - o Üzleti tanácsadás

Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Könyvvizsgálat folyamata

```
graph TD; A[A megbízás elfogadása] --> B[Tervezés]; B --> C[Az elfogadható bizonyosság megszerzése]; C --> D[Eredmények áttekintése, következtetés]; D --> E[Jelentéskészítés]; E --> F[Összegzés];
```

Üzleti Információgazdálkodási és Módszertani Intézet

Köszönöm a figyelmet!

Web: gtk.uni-miskolc.hu/uzleti
